

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Svoboda József könyv- és papírkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. — Telefon hívószám 2. —</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL ÜGYVÉD.</p>	<p>TÁRSZERKESZTŐ: Dr. ÉLTHES GYULA.</p>	<p>Megjelenik minden szerdán. Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legelőszörban számítatnak. Kéziratok nem adóznak vissza.</p>
---	---	--	---

Közigazgatásunk feladatai.

Első közlemény.

Csíkszereda, jun. 21.

Kevés lármával, de annál nagyobb erélyvel működik a közigazgatásnak az a hatalmas gépezete, mely hivatva van a közigazgatásnak legégetőbb kérdéseit megoldani, reformjait és feladatait megvalósítani. Kifejezésre jutott ez legutóbb is, mert a magyar közigazgatási politikának tiszta képét nyújtja az a Herkulesfürdőn tartott konferencia, melynek határozati javaslatokba foglalt eredményei ezeket az égető kérdéseket és reformokat — egyelőre legalább részben — megvalósítani igyekeznek. Érdekes volt a tanácskozás és hasznos ennek az eredménye.

Első rendű reformkérdés a városi törvényhatóságokról szóló külön törvény megalkotása. Az ez idő szerinti állapot ugyanis az, hogy úgy a vármegyei, mint a városi törvényhatóságok egy és ugyanazon törvénynek vannak szabályozva, mi magában véve absurdum, lévén a köztől lényeges — tartalom és külalakbeli — különbség. Ugyanígy helytelen volt a törvényhozás rendelkezése, mikor a községeket is egy törvény alá vonta, mert a hány község, annyi változatot mutat és csak több csoportban vonhatók össze az egy kalap alá tartozók. Legalább is a nagy- és kisközségek külön törvény által lennének rendezendők, mikor a jelenlegi törvény hiányai is pótolhatók, kiképezhetők lesznek. Új községi törvényeknek hozatala annál fontosabb érdekünk, mert a kis- és nagyközségek közigazgatásunknak alapkövei. Ha ezek nem működnek kifogástalanul és nem megbízhatók hivatalos működésükben, az egész közigazgatás, magának az államnak gépezete bizonytalanná és értéktelenné válik. Ma pedig a községi élet a jegyzői karon nyugszik. Nagyban-egészben elmondhatjuk, hogy ha rossz a jegyzői kar, rossz a községi közigazgatás is.

Legmósbóbb elbánsásban részesültek a rendezett tanácsú városok. Ezekkel a

mindenkori kormányok mostohán bántak, mi feltűnően meglátszik rajtuk. Tulnyomó része szegény, minden vagyon nélkül való. Azt mondhatnók, hogy a községek sokkal jobb vagyoni viszonyok között vannak, mi főleg annak tulajdonítható, hogy a városok feladatai nagyobb körű ölelnek fel és ez okból jóval nagyobb költséget okoznak, mint a községek hasonló, aránytalanul kisebb körű szorított feladatai. Ez az oka, hogy a városok nagy adósságokkal küzdenek a nélkül, hogy a kormány segítségükre sietne. A rendezett tanácsú városoknak az a törekvése, hogy a vármegyei felügyelet alól meneküljenek és attól teljesen függetlenítsék magukat, sehogy sem helyes; annyit azonban el kell ismernünk, hogy helyhatósági jogaik igen szűk körre vannak szorítva.

A vármegyék közigazgatási bizottságainak megszüntetését és új járási bizottságok alakítását szintén nem tartjuk helyesnek. Nem pedig azért, mert a közigazgatási bizottság egy vármegye közigazgatásának legfontosabb szerve s mint ilyen legnagyobb erkölcsi súlyjal is bír. Ezt az erkölcsi súlyt megkívánja az a nagyfontosságú hatáskör, melyet a közigazgatási bizottságnak a törvény biztosít. Ebben a bizottságban egy vármegye közigazgatása központosítva van. Most ha helyébe megfelelő számú járási bizottságokat állítanánk fel, első sorban elvesztené nimbussát, mint nagy erkölcsi súlyjal bíró testület és lesüllyedne több vicinális bizottsággá. Nem lehetne meg bennök az a sok szakelődő és magas intelligenciájú bizottsági tag, kiknek jelenléte a bizottságnak akkora súlyt és tekintélyt kölcsönöz. Hiszen a magyar közigazgatásnak legsikerültebb alkotása éppen a közigazgatási bizottság; ennek eltörlése pótolhatatlan veszteséggel járna.

A legégetőbb szociális probléma a szegényügy rendezése. — Ilyen rendezetlen ügye a közigazgatásnak nincsen. Egyedül a szegények ingyen gyógykezelését biztosítja az országos belegápolási pénzalap, de a munkaképtelen, nyomorék és gyó-

gyíthatatlan szegények további sorsáról nem történt semmi gondoskodás. Van a községi törvénynek rendelkezése a szegények ellátásáról illetőleg; kötelességévé teszi ugyan a városoknak és községeknek az atyai gondoskodást, de gondoskodni pénz nélkül nem lehet, mi okból a törvény ezen rendelkezése is illuzoriussá válik. Ha végig járjuk vármegyénk községeit, talán találnánk is mindenikben szegényalapot, de azt hisszük, hogy a községek könyveiben feljegyzett cím nem annyira az alap célját, mint inkább annak szegénységét jelenti. Bizony, ha megnézzük, alig akad azokban egy pár fillér, mivel a szegénységet enyhíteni nem lehet. Törvényünk tehát célját tévesztette, mikor a szegényalapot minden községbe beállította, mert így szétforgácsolva nem életképes az azokban lefektetett eszmé.

Vármegyénk közönsége egy csapásra megoldaná a problémát, ha vármegyénk összes szegényalapot egyesítené és a legközelebb létesítendő megyei árva- és szeretel ház mintájára egy megyei szegényházat építené, mit legkönnyebben úgy valósítana meg, hogy az árva- és szeretel házat és célban megegyező szegényházzal kiegészítené. A szegényalapot egyesítéséből nem jönne ki akkora töke, hogy az egy szegényház költségeit fedezni képes volna. Az egyesítésből talán előállna cirka 150—200,000 korona, de a szegényház építése és fenntartása igénybe venne 4—500 ezer koronát. Ennek pedig összehozása csak a jótékonyág igénybevitelével lenne elérhető. Nem kellene más, mint csupán irányítása az amugy is folyton gyakorolt jótékonyágnak. Vármegyénk népessége akkora, hogy rövid két év alatt összegyűljene a szükséges összeg és ezzel gyökeresen meg volna oldva vármegyénkben a szegények állandóan napirenden levő ügye. A vármegye magánjait azért nem hozom fel e helyre, mert azok jelenleg annyira igénybe vannak véve, hogy segítségét ez uttal mellőzendőnek tartom.

Módosítandók lennének a tűzrendé-

szeti, illetőségi és tolonctörvények, melyek csak papíron vannak meg és ott is csak hiányosan, helytelen alakra fektetve. Különösen tűzrendészeti törvényeink oly gyatrak, hogy vármegyénk tűzbiztonsága a lehető leggyengébb lábbon áll. Tűzörtségnek és megfelelő szertárnak se híre, sem hamva. Leéghet az egész vármegye milliókra menő vagyonával együtt. Hogy egyebet ne említsék, hozott ugyan pld. Csíkszereda város 1907-ben egy olyan tűzrendőri szabályrendeletet, mely az e tekintetben támaszkodó igényeket teljesen kielégíti; de hogy az valamikor végrehajtván is lesz, abban alaposan lehet kételkedni. Illetőségi törvényünk a községi illetőséget annyira bizonytalan feltételhez köti, hogy annak kétségtelen eldöntése közigazgatásunk állandó miszeriáját képezik. Egy-egy illetőségi kérdés eldöntése éveket vesz igénybe és nagyon sokszor előáll az az eset, hogy mire a községi illetőség megállapítását nyer, már az újabb illetőséget kell eldönteni. A legtöbb esetben így is a belügyminiszter kényszerűtartalása az, mely kötelezi az egyes községeket az illetőség elismerése. A községek vonakodása az illetőség elismerésénél az előbb tárgyalt szegényalapot szegénységére vezethető vissza, mert a községek az esetleges terhekkel félnék.

Közigazgatási politikánk még számos égető kérdésére legközelebb rátérek.

Dr. Élthes Gyula.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Rendjelviselési engedély.** A király — a mint a hivatalos lap közli — megenyhette, hogy Dr. Fejér Antal ügyvéd, volt országyűlési képviselő, lapunk felelős szerkesztője, a Pápa Ószenyője által neki adományozott „Szent Szilveszter-rend” lovag keresztjét — elfogadja és viselje.

— **Hivatalvizsgálat.** Ternovszky Béla a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla nagytudása elnöke, titkárnak kíséretében folyó hó 10—19. napjain meglátogatta a kir. törvényszék és járásbírósgót. Mint értesülünk, egy a törvényszék, mint járásbírósgót a legnagyobb rendben és kurrentiában találta, mi felett elismerését fejezte ki törvényszékünk elnökének és derek biráinak.

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Róma—Nápoly—Pompei.

Zárandok- és tanulmányút 1909. április 5—13.
(Vége).

Az itélő bíró sujtó jobbát felemelve mondja ítéletét az elkárhozottakra, kik összegomolyodva isszonyu dühhel rohanják meg az eget, de az általa termetű angyalok visszaverik s az ördögök magukkal rántják a mélységbe őket. E csodás és bonyolult festményen az alakok egyformán ruha nélküliek, ezt sokan kifogásolják, de ez felel meg a rettenetes nap gondolatainak. Az alakok minden kigondolható mozdulatban, állásban és csoportosításban, az arcok pedig a legnehezebb indulatok kifejezésével vannak megrajzolva.

A Vatikán területén van még az angyalvár melyről nagy multja és történeli jelentőségénél fogva meg kell emlékezni. A Tiberis partján kerülből 136-ban Kr. u. Hadrianus császár építtette, hogy pihenő helyül (mansoleum) szolgáljon az ő és utódai számára. Egy 84 méter széles és hosszú négyzet alakú alapon emelkedik a 64 méter átmérőjű gömbépitmény. Tetején Mihály arkangyal szobra áll, eredetileg Hadriané állott. A csendes sűrű későbbben a népvándorlás viharai között erődtéménnyé alakítva fontos védőhelye volt az örök városnak. Jelenleg állami börtönnek használják.

A pápa, szent Péter templom- és a Vatikán megtekintése után, leginkább óhajot-

tam látni a régi Róma legnevezetesebb helyeit a Kapitolumot, a forumot és a Palatinust.

A piazza Venezia-tól, mely a jobb parti városnak mintegy központja és innen az épülőben levő Viktor Emanuel emléket balra elhagyván, csakhamar a Kapitolum nyugati felébe érkezünk, három lépcsőzet vezet a nagy hírdombra; balról 124 márványlépcső mentünk fel, de azért láttuk a középső feljáró alján Cola Rienzi szobrát s egy remek művű szökőkutat, melyben két egyiptomi oroszlan fújja a vizet, láttuk tovább Castor és Pollux szobrát, amint vezetik lovaikat, látható tovább két farkas és két keselyű élve ketrecben, melyeknek a hagyomány szerint nagy szerepük volt Romulusnak a város alapításánál. A Kapitolum terén áll Marcus Aureliusnak, a bölcsész császárnak bronzból való lovasszobra. Szemközti van a nagy multu Curia vagy a senatus palotája. Ennek északi részén a kapitolumi Museum, déli részén pedig a konservatórok palotája van. Ez utóbbi két palotában sok értékes régiség van, melyeket Rómában és környékén még a pápák gyűjtöttek össze s melyeket ujjakkal gyarapít ut tulajdonosuk, az olasz államkormány. Istenek, császárok, tudósok, költők portráit szobrai mellett régi edények, házi eszközök találhatók itt; csak fülölg tekintettük meg, hiszen az ilyen emlékekben oly gazdag Róma, hogy olyan régiségek, melyek nálunk szenzációk volnának, ott egészen közönségeseknek tünnek fel.

Itt a Kapitolumon van a régi Juno templom

helyén a rómaiaknak egyik legnépszerűbb temploma az Aracoeli. Gyönyörű szép legenda magyarázza meg a templom elnevezését. Augustus császár azon gondolkodott, hogy hól és milyen oltárt emellessen magának, mint istennek; gondolataiban elmerülve ezen hely fölött, hol most a templom áll, látomásában egy gyönyörű szép szűzet látott, ki karján egy fiucsakát tartott ugyanakkor és szótartot is hallotta: „Haec ara filii Dei est.” — ez Isten fiának oltára, — mire a kapitolumi templom elé oltárt építtetett Isten fiának. A mostani templom a XII. században épült 22 szép antik oszlopa az Aventinuson levő császár palotából kerültek ide; itt látható szűz Máriának, szent Lukács evangélistától festett képe, itt vannak Nagy Konstantin anyjának szent Ilonának ereklyéi, de a legnevezetesebb kincse a bazilikának a Santo Bambino — a kis Jézusnak mindenféle ékszerrel és ajándékkal megrakott kis szobra. Lagerlof Zelma, európai hírdő regényírónak Antikrisztusnak regénye című művében jelenléte szerepet játszik e kegyes szobor.

Mamertinus börtönbe is lementünk. Itt voltak Péter és Pál apostol-fejedelmek, mielőtt az a Janikuluson, ez pedig a via Appián vértanu halált szenvedett. Lépcsőkön mentünk a börtön azon fülkéjébe, hol szent Péter is fogva volt és vizet fakasztott, melyel megkeresztelte porkolábait. A vízből kegyelettel ittam — igen jó viz. Egy délelőtt jártuk végig a Kapitolumot, délutánra maradt a forum s a többi ó-kori nevezetesség.

Két erdélyi származású Rómában tanuló kis papnak — Csiky Benjámin és F.ornik Gy. — társaságában a szent Péter-bazilikától kocsin mentem a forumra. Ezt a 200 méter hosszú és 120 méter szélességű helyet a legújabb időkig csaknem 10 méter magas földréteg borította. Ez volt azon hely, hol egy hatalmas, nagy nemzet 1000 éven át intézte ügy szolván a világ sorsát. „Itt volt feje — úgy mond egy tudós utazó — Rómának, míg lábai a legtávolabb tartományokat tapodták, karjai pedig az egész világot összeszorították. Innen vizsgálta sas szemével, vajjon van-e még a föld kerékén legigázható szabad nép? S ha kimondta akaratát, annak teljesítésére konzulai és diktátorai innen indultak ki legioik élén. Minden itt emelt szó mennydörögve visszhangzott a föld legszélső határáig; s ez óriásnak minden lépte alatt egy világ rendült meg.”

A nagy multu helyet 1870. óta rendszeresen átkutatták és most egészen fel van tárva. Meglehet állapítani történeli fejlődését. A vizenyös területet a királyok korában szarították ki; e korból valók a carcer (állami börtön) a kloaka maxima (csatorna) Janus, Vesta és Saturnus templomok; köztársaság korából valók: a Kuria Hostilia; a senatus gyűléseinek rendező helye; a Tabularium, melynek még meglevő falaira építette Michel Angelo Róma város-házát; Castor és Polux temploma, melyet többször újra építettek s melynek még most látható három szép korinthusi oszlopa; a kon-

Főtanhatósági elismerés. Jakab Antal tanárnak, akinek nemrég ünnepeltük 30 éves tanári jubileumát, a főtanhatóság működéséért elismerését fejezte ki s a következő beszédet intézte hozzá:

3355—909. Tekintetes Tagúr! Tekintetes Uraságod a folyó énnel tanári működésének harmincadik évét fejezi be. Harminc éves tanári jubileuma alkalmából az egyházmegyei Igazgatótanáccsal együttesen megemlékezünk arról, hogy Tekintetes Uraságod nehéz körülmények között is kitartva mindenkor teljes odaadással végezte szolgálatát: *e föltől elismerésimket fejezzük ki.* Többször továbbá életére és működésére szívből kérem Isten szent áldását és szívvel jó indulattal vagyok Tekintetes Uraságodnak Gyulafehérvárt, 1909. június hó 18-án jóakaró főpásztorra:

Majlith s. k.,
erdélyi püspök.

Ugyanezen szám alatt üdvözölték, illetve üdvözletét megújították a főtanhatóság Pap András tanár iránt is, akire a következő szövegű leiratot intézte: Tekintetes Uraságod a folyó tanévvel tanári működésének harmincadik évét fejezi be. Harminc éves tanári jubileuma alkalmából az egyházmegyei Igazgatótanáccsal együttesen a 25 évi szolgálata alkalmából 1904. évben további életére és működésére szívvel kérem Isten szent áldását és szívvel jóindulattal vagyok sib.

Majlith s. k.,
erdélyi püspök.

Áthelyezés. A pénzügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök Baranyai Gyula pénzügyi számtanácsost a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőseg főnökét, továbbá Schweser József pénzügyi számellenőrt hasonló minőségben városunkba helyezte át.

Doktorrá avatás. Gross Albert ügyvéd-jelöltet folyó hó 18-án a Kolozsvári Ferencz József tudományegyetemen a jogtudományok tudorává avatták.

Eljegyzések. Vigh Vincze eljegyezte Petres Bertát Csíksomlyón.

Zsögödi. ifj. Demény Lajos eljegyezte erdőfői Gáspár Juliskát.

Halálozás. Borsai Mór hátszegi kir. aljárásbíró, ki törvényszékünkél 11 évig működött és városunk társadalmának közszereplésben álló tagja volt, mint részvétellel értesülünk, öngyilkos lett. Tettének oka ismeretlen.

Tanítóképzés és kántorképzés. A csíksomlyói róm. kath. tanítóképzőben a képzésnek folyó évi június 14., 15., 16., 17-én folytak le. Megjelentek a képzésükön: Kállay Ulul főispán a státusképviselésében, dr. Balló István kir. tanfelügyelő és Kovács Lajos praefatus, erdélyegyházmegyei főtanfelügyelő, vizsgabizottsági elnök és a tanári kar. 17 tanító-jelölt állott képesítőre, kik valamennyien az írásbeli és szóbeli vizsgálatra bocsátották. A szóbeli vizsgálat négy napot vett igénybe, mely után a jelöltek osztályozására került a sor. A 17 jelölt közül 3 utasítottat a december 4-én tartandó javítóvizsgálatra 2-2 tantárgyból. A többi jelölt oklevelet nyert és pedig 4: Sárpáti János, Opra Béla, Szabó Béla és Kacsó Gáspár kitűnő, 5 jeles, 3 jó és 2 elégséges oklevelet nyert. Amint az eredmény mutatja a szigorú vizsgálatok, az állami beható felügyelet, a túlfokozott követelmények, a rengeteg nagy anyaghalmoz, a magas színvonal elméleti és gyakorlati reform mellett is derekason megállították a székely tanítóöven-

dékek helyüket, ami valóban méltó a folyó évben jubiláló 50 éves tanítóképző intézet munkájához. Az intézet 1 kitűnő, 1 jeles, 6 jó és 1 elégséges kántort képzett az említett vizsgákon.

Képviseleti elöljáró Székelyudvarhelyt. A székelyudvarhelyi 48-as függetlenségi párt a Solymossy halálával megüresedett mandátumra dr. Valentsik Ferenc megyei tisztii főügyész jelölte. A megyei nyugdíj-választmány dr. Valentsik nyugdíjazása iránti kérvényét elutasította. A választás folyó hó 26-án lesz mikor dr. Valentsik megválasztása bizonyosra vehető.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Póli Lajos és János János okleveles tanítókat a madéfalvi új állami elemi népiskolához Györfal János és Fodor Gáspár okleveles tanítókat a madéfalvi új állami elemi népiskolához, rendes tanítókká, 1909. évi szeptember 1-től számítandó hatállyal kinevezte.

A honvédség köréből. A király csikmindszenti Tamásy István törzserősnak, a nagyváradi honvéd állomás orvosfőnökének hason minőségben a munkási honvéd állomásra való áthelyezését elrendelte.

Automobil járás városunkban. A fűrdő-szezon beköszöntésével alig mulik el nap, hogy városunkon át ne robogna egy-két automobil. Az automobilon tulajdonosai majdnem kizárólag románok, kik Borszékelt, de különösen Tusnádfürdőt keresik fel. Folyó hó 20-án is három hatalmas gépkocsi tartott pihenőt városunkban, hol utasai meg is ebédeltek. Az utasok városunk jelenleg egyedüli szállodájába, a Hutterbe szálltak és a román Sztán család tagjai voltak.

Tűz. Az »Unio Erdőipar« gyimesbükkii hatalmas gyára folyó hó 20-án éjjel eddig ismeretlen okból kigyuladt és több épület leégett. A kár több ezer koronára rug, mely biztosítás útján megtérül.

Üvegpavillon a régi Nemzeti színház bejárója előtt. Ott hol ezelőtt évtizedeken át művészek és közönség egyaránt a Muzsáknak hódoltak, most rövid pár nap alatt egy tágas üvegpavillon emelkedett, melyben a humanizmus oltárán áldoznak. Ezen pavillonban ugyanis a Gyermekvédő Liga kiállítását rendez most az általa arrangeált tárgyszerűségű nyerceménnyárgyaiból. A jó és nemes iránt fogékony közönség, mely teljes mérvben méltányolja azon társadalmi missziót, melyet a Liga a gyermekvédelem terén teljesít, érdeklődésének imponzans módon adja tanujelét, amennyiben az egész napon át nagy tömegekben lepi el és látottak felett meglepődéssel távozva, bucsuzás előtt vásárol ezekből a sorsjegyekből, melyek a pavillonban ugyancsak kaphatók és ezzel is támogatja a Ligát emberbaráti törekvéseiben. A sorsjegyek huzása különben folyó évi július 1-én veszi kezdetét.

Harc a téglavetők között. Folyó hó 20-án délután a zsögödi téglavető cigányok a nagyobb mennyiségben beszédelt pálinka halása alatt összeverekedtek. A parázs verekedés meglehetősen komoly véget ért. Gránca János-

nak fejét egy hatalmas vaslapáttal alaposan bevették, Kovács Mihály balkeze eltört, a nyakán és mellkasán nagyobb sérüléseket szenvedett. Gyógyulása legalább hat hetet vesz igénybe. Megsebesült még Kovács Béla jobb csipőjén. A verekedőket rendőreink bekisérték; a sebesülteket pedig a megyei kórházba szállították. Állapotuk nem életveszélyes.

Verkedés Csíkszentkirályon. Folyó hó 20-án délután 4 órakor Mihály József csíkszentkirályi lakos, 48 éves földművesnek ablakát szomszédja Pánczel Ferenc kövel bevete. Emiatt a két szomszéd között heves szóváltás, majd verkedés keletkezett, mi közben Pánczelnek segítségére sietett fia is. Pánczel egy felkapott karóval Mihály Ferencet úgy fejbe ütötte, hogy súlyos sérülésével a megyei kórházba szállították.

Maga alá temette a fa. Folyó hó 18-án Puskás Ferenc 21 éves munkás több társával a »Székely Erdőipar Részvénytársaság«-nak a Szentpéter egyházmegye Terkucza nevű fátelépén egy 37 méteres fenyő kivágásával dolgozott. A fenyő korábban dönt ki, mint gondolták és pedig oly szerencsétlenül, hogy a menekülni nem tudó Puskás Ferencet teljes súlyával agyonnyomta. Koponyáját az óriási fa teljesen összenyomta, karja eltört, mellkasa összelapult. A hivatalos boncolás megtörtént.

Megütötte a fa. Folyó hó 14-én Bartis Gábor csíkszentimrei gazda, az erdőn favágással foglalkozott, miközben, nem tudni gondatlanság, vagy társainak vigyázatlansága következtében, a kidöntött fa oly szerencsétlenül temette maga alá, hogy még a helyszínén szörnyet halt.

Értesítés. Az internátussal kapcsolatban álló brassói állami felső kereskedelmi iskolánál a tanulók felvétele a jövő 1909—1910-ik tanévre folyó évi június hó 30-tól július hó 3-ig d. e. 8—12 óráig fog teljesíteni. Tandij egész évre 50 korona, felvételi díj 10 korona. Az internátusba való felvételért szintén június 30-tól július 3-ig minden tanulóknak személyesen és alyja, anyja vagy gyámja kíséretében lehet jelentkezni. Az internátusban a teljes ellátás évi 600 korona.

Pályázat internátusba való felvételle. A Dmke makói diákotthona az 1909—1910. iskolai évre 160 gimnáziumi, esetleg elemi iskolai tanuló vétetik fel. Az ellátási díj havi 36, beiratási-, orvosi-, butorhasználati díj évi 40 korona. A felvételt kérő bélyegtelen folyamodványok iskolai bizonyítvánnyal, születési és I. osztályu tanulóknál ujrattöltési bizonyítvánnyal felszerelve 1909. évi július 10 napjáig adandók be a Dmke makói diákotthonának felügyelő-bizottságánál. Részletes prospektussal kívánatra készséggel szolgál a diákotthon igazgatósága Makón.

Működvelői előadás Csíkszentimrén. Folyó hó 13-án este szokatlanul bátor műkedvelők adták elé Géczy »Gyimesi vadvirág« című darabját, mely erkölcsileg és anyagilag kitűnően sikerült. A szereplőket Hajnó kántor válogatta össze igazi színész vénával s ezzel már előre biztosította az előadás sikerét. A szereplők közül különösen kiváltak: Hajnó kántorné,

Balló Matild, Sándor Ignác, Kakasi J., Csató Margitka, Hajnó kántor és Szőke tanító. A többi szereplők is feladataikat mindnyájan sikerrel oldották meg. A jelen volt közönség pedig rajongóan lelkesedett az előadás egész folyamata alatt.

Cirkusz. Novacsek János igazgató vezetésével cirkusz érkezett városunkba, mely a »Fazakas léren« működik. Igen ügyes és mulattató előadásokat tart, melyet érdemes többször is megnézni. Ajánljuk a közönség figyelmébe a június 22. és 23-iki gazdag műsorral összeállított előadásokat.

NYILTTÉR.

(E rovatban közölték nem felelős a szerkesztő.)
Értesítés.

Több esetből kifolyólag értesítem mindazokat, kikért váltókezeséget vállaltam, hogy váltót alá nem írok, sem nem újítok; minélfogva jövőre helyettesít meg jóállólóról sziveskedjenek gondoskodni.

Csíkszereda, 1909. június hó 20.

Geczó Béla.

KÖZGAZDASÁG.

»Hermes« Magyar Általános Váltóérték Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdé-forgalomról és pénzügyről.

Budapest, 1909. június 17.

A tőzsde a lefolyt héten is az üzletlenség jegyében állott, és a termékiállítókra vonatkozólag érkezett kedvezőbb hírek sem voltak képesek az irányzatot megváltoztatni.

A belpolitikai helyzet tekintetében fennálló bizonytalanság is tartózkodásra inti a közönséget, dacára annak, hogy az egyretartó pénzügyesség okul szolgálhatna arra nézve, hogy a közönség az egyes magas jövedelmességű értékpapírokat eszközözzön. A részvényiacon nagyobb vásárlások eszközöltettek riamurányi valamű részvényekben, azon csoport részéről, mely már huzamosabb idő óta jelentkezett mint vevő ezen papírban, továbbá jó kezek részéről magyar vaanti forgalmi részvények vásároltak nagyobb tételekben, kapcsolatban azon hírrel, hogy a társaság üzletmenete nagyon kielégítő, és a legújabbban létesített orosz üzlet nagyon jó eredményre nyújt kilátást. Salgótarjáni közönség részvények némileg gyengébb irányzatot követtek, ugyilatszük összefüggésben az, hogy a külsővilágban levő új részvénykihozására való tekintettel egyes részvényesek régi részvénybirtokuk csökkentésére eladásokat eszközöltek.

A járdékpiacon nagyon csekély mederben folyik az üzlet és úgy a 4 százalékos magyar koronajáradék, valamint a zálogvelekek különféle cathogorái stagnáló ártalomok mellett kerülnek forgalomba.

Tartós szilárdságot tanusít a sorsjegypiac és ennek indokolására utalás történik arra, hogy a legközelebbi években a régi sorsjegyek közül több cathogoria a sorsolási időtartam lejártá folytán el fog lünni, amint pl. a budai sorsjegyeknek éppen a legutóbbi napokban volt utolsó huzásuk. A folyó hó 25. huzás alkalmából a magyar jelzáloghitelbanki konverzióvalis nyereségekötvények képeztek nagyobb kereslet tárgyát, de emellett bécsvárosi, osztrák hitelintézeti és 1864-es sorsjegyek iránt is érdeklődés mutatkozott.

A pénzügyviszonyokat illetőleg jelentjük, hogy nálunk a pénzügyesség egyre tart, szemben Németországgal, ahol a kamattételek inkább feszülttáblenek mondhatók.

kordia templomát 387-ben Kr. e. M. Titus Camillus építet a patriciusok és plebejusok közti béke emlékére; ugyancsak a köztársaság korából való a diszül ráhelyezett hajóorrokról rostrá néven ismeretes nyilvános szónok-emlévény, melynek alsó építménye most is látható. Meg kell még említeni, hogy ebben az időben a forumot vásáros bódék és csarnokok — tabernae — öveztek, melyek a köztársaság végével nyomtalanul eltűntek, hogy helyet adjanak a császárok által épített bazilikáknak, templomoknak és diadalívnek.

A középkor folyamán a forum környékéről Róma lakosai a Mars-mezőre költöztek; a fényes középületek romlásnak indultak, a betörő góthok és vandálok lerombolták, a maradványok egy részét elhordták, a maradványból meszet égettek, az ott maradt romokat elborította az odahordott sok szemét a környező magaslatoiról ide került törmelék. Így lett azon helyből, honnan régebben a világ sorsát intézték, tehénygőjtő hely.

Több bazilikának diadalív, oszlop-, és szobor-műnek az alapépítményét szemléltük a forumon, igen sok templomot a diadalmas kereszténység vett birtokába.

A forumra vezetett a via sacra, ettől jobbra még most is csaknem ép állapotban látható Nagy Konstantin diadalíve, a milvius hídnál 312-ben Maxentius felett kivívott győzelmének emlékére emeltette a római senatus, ugyancsak a via sacratól látható a pogány Rómának legnagyobb és legnevezetesebb emléke az amfiteatrum Flavium — nagy szinkör — vagy

Colosseum. Ezt az elipsis alaku rengeteg nagy épületet, melynek hosszúsága 188 méter, szélessége 156 méter, magassága pedig 48-5 méter, Flavius Vespasianus építtette egy tö helyen; a középkorban Nero Kolossalis szobráról neveztek Kolosseumnak. Ez volt Rómának legnagyobb szinköre vadállatokkal való viaskodásra és gladiátor verekedésekre s némelykor arenáját vízzel öntvén el hajtós csatákra is használták egészen a VI-ik évszázig. 50—60 ezer nézőt fogadhatott be. A középkorban egyes római főurak várnak használták, majd rombolni kezdték s köveit és oszlopait új épületek emelésére használták fel, pl. a piazza Veneziaán levő osztrák-magyar nagy követség palotája is a Colosseum köveiből épült. XIV. Benedek pápa véget vetett a rombolásnak s egyúttal a meglevő résznek célszerű támfalakkal való megerősítéséről is gondoskodott. A római jellemhez tartozott bizonyos vadság, legnevezetesebb mulató helyén is bőven ömlött akár, a csatatéren az embervér.

Mielőtt a kereszténységnek legszebb emlékeiről a katakombákról és a templomokról beszélünk, még a következő feljegyzést tartom szükségesnek.

A pogány Rómának volt a 10 gyönyörű foruma, 11 hatalmas fűrdője mellett 865 kisebb szolgált találkozási és szórakozási helyül, volt három színháza, két rengeteg amfiteatruma, két nagy versenypályája, 423 temploma, a tanulni vágyakozóknak 28 nyilvános könyvtár állott rendelkezésre, 4000-nél több bálvány-szobor lüntette fel a pogány vallás hatalmát

és 1790 főuri palota ékesítette utcáit. Mindezt széthányták vagy elpusztították a népvándorlás viharai. Azelőtt Róma hadjárataiban összerabolta a világ legdrágékesebb kincseit, most Róma lett a fosztogatók, a rablók gazdagon fizető kincses háza. A kereszténység közel háromszázadon át magán házakban, földalatti üregekben, folyósók-sirkamrákban (katakombák) húzta meg magát. A Calixtus-féle katakombák jártunk, ezen földalatti folyósókon találunk kápolnákat, sírokat, művésziileg kezdetleges freskóképeket és jelvényeket, melyek mindmegannyi beszédes tanui az első keresztények lelki vallásos életének, hitbeli meggyőződésének.

Amikor megszűnt a ker. vallás üldözése, a keresztények templom-építéshez fogtak. A pogány templomok ugyanis szűk belső területük miatt nem voltak alkalmasok a ker. kultúra — Istentiszteletre, — mely nagyobb belső teret kíván, azonban oszlopaik, szobraik, márványaik és köveik dus bányák voltak a ker. templomok számára. Mégis van még egy néhány olyan temploma Rómának, melyek pogány templomok v. épületekből — kevés átalakítással — készültek. Így a Pantheon, melyet Arippa — Augustus császár híres fővezére építtetett 27-ben Kr. e. E nagyszabású középtületet ma Maria Rotondó templomnak nevezik és nagy férfiak temetkező helyeül szolgál. Itt nyugszik Raffael és Viktor Emanuel. Diokletian termaiból az egyik csarnokot Michel Angelo alakította át templommá, melynek neve Chiesa di S. Maria degli Angeli, az angyalok

királynéjának egyháza. E mellett még gyönyörű kép és régiségvár is van.

Rómának klasszikus templomai: S. Paulo, S. Lorenzo, S. Maria Maggiore, S. Sabina, S. Pietro a vinkoli, S. Parassede, S. Agnese, S. Maria Trastevere és S. Clemente. Mindezeknek leírása, művészettörténeli értékelése erőmet és képességeimet felülmúlja, tehát csak felsorolom őket s még megemlítvén, hogy Rómában ötöd-félszáz bazilika, templom, kápolna van, melyek mind az ájtatos lélekek s az emberi szellemnek remek csodái, befűjezem utólagosomat azon buzditással, hogy aki teheti menjen el Rómába, mert ott hitében és tudományában gyarapodást és megerősödést fog nyerni.

Erőss József.

Huskához.

Szakadjatok szét óh lantom hurjai,
Élég volt a fájdalom s a dal...
Repedj meg óh titkon vérző szívem,
Enyész el a remény sugárral.

Tündéralom volt csak eddig éltém;
Lelkemnek csillaga te voltál óh leány...
Eltűnt ez a csillag... sötétben járok!...
Ki tudja meddig... homályos éjszakán...

Szétzuzzam lantom...

Szétzuzzam lantom zengő idegeit...?
Visszafojtásom, mit szívem mélyen érez?
Elhallgassak örökre s éltem nyomait
Elfűdje aztán a titkos enyészet!...

Nem hervul a tavaszi lomb oly könnyen.
A lét nem nyomtalan tűnő pillanat...
Sok dicsőét rejt el dugzagdag ólén
A nemesen érző szív ott... alant.

Szerkesztői üzenetek.

Talány. Áron — a közismert — beállott Ödönhöz lóindinerek. Feladják talányképpen, hogy mi lesz Áronból, ha a bakról leszállítják. A helyes megfejtőnek *leszállított áron* a CsiKI Lapok egy példányát küldjük meg. Arra azonban *minden áron* kérjük olvasóinkat, hogy a megfejtést még *ezen a nyíron* beküldeni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben *semmi áron* sem tudjuk lapunkat az *előt emlelt áron* rendelkezésükre bocsájtani.

Gépkocsia. Sztán Demeter és társai dugdag romániai automobilulajdonosokkal, kik folyó hó 20-án a Hutterben ebédelték, királyi törvényszékünk hites román tolmácsa beszél. Az utasok kiletét és utirányát megkérdve azok nevüket készséggel megmondták, továbbá azt is, hogy Romániából tegnap indultak, Bákón át jöttek, hol megháltak. Tolmácsunk ezt magyarul így adta vissza: Tegnap indultak Romániából, Makón átjöttek, hol megháltak. Az utasok szegényeknek meglehetősen hosszú volt, de aránylag elég rövid idő alatt tették meg?

Nyári mulatóknak. A meghívók szétküldésénél — pardon — tévedés történt. A meghívók expedálásával ugyanis Lina, a szakácsné volt megbízva, ki sok borítékot üresen tett postára. Aki jelentkezett, annak utólag a legnagyobb készséggel küldtünk.

Kirsi-Nagy. Marosvásárhely. Sorai szerint azon kedves kis baba után, kivel megismerkedett, nem tudja, hogy meddig jár. Hát én megsgom: addig jár, amíg eléri; aztán együtt mennek, vagy megelőzi. Ezt egy jóakaró ismerőse megsughatja magának.

Mulatu vágyó. Lejőhet szombaton Zsögödfördőre egész vigan, mert valami oly mesés meglepetést készítettek elő a hölgyeknek, melyben még nem volt részük. Különben az egész város ott lesz, apraja-nagyja.

Sz. 289—1909.
vgrh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében czennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbíróóság 1909. évi V. 374. számú végzése következtében dr. Szántó Samu csikszeredai ügyvéd által képviselt Brauner M. bécsi cég javára, 319 korona 15 fillér s jár. erejéig 1909. évi április hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 629 korona 80 fillérre becsült következő ingóságok u. m. 70 drb különféle posztókalap, 16 drb kerti szalmakalap, 13 drb struccoll, 110 drb színes szárnytollak, 45 penna tol, 150 drb különböző kalap csat, 6 drb 3 fejtér és 3 drb fekete drót gomolya nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbíróóság 1909. évi V. 374. számú végzése folytán 319 korona 15 fillér tökékövetelés, ennek 1908. évi november hó 4-ik napjától járó 6% kamatai, 1/10 o váltó díj és eddig összesen 19 korona 70 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedett lakásán Csikszeredában leendő eszközzésére 1909. évi június hó 26-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tcikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbit ígérőnek, szákség esetén, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tc. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszereda, 1909. évi június hó 17-ik napján.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

A tanító urak és más tanügyi férflak figyelmébe!

Most jelent meg 188 nyomatott oldalon

A csiksomlyói róm. kath. tanítóképző-intézet ötven éves

TÖRTÉNELME

diszes kiállításban, 9 drb műnyomatu fényképpel. Írta az intézet igazgatója: Karácsony József.

Mai naptól kezdődőleg alulírt üzletében megrendelhető 2 korona 40 fillérrel.

Szvoboda József könyvkereskedése Csik-Szeredában.

Sz. 180—1909.

1—2

Árverési hirdetés.

Csikszeredai közbirtokosság részéről közhírré tesszük, hogy a nevezett közbirtokosság tulajdonát képező és a Su'ca-völgyére hujló Kövessarak erdő-rész. mintegy 136 kat. hold kiterjedésű területen levő és 25588 5 m²-re becsült lucfenyő haszonfa eladása iránt Csi. osomortán községhezánál 1909. évi július hó 11-én délelőtt 8 órakor zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyílt szóbeli árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár 184,185 korona (száznyolcvannégyezerhátszáznyolcvanöt korona). A kikiáltási ár 10 százaléka bínat pénzképpen az árverési biztos kezéhez leteendő.

Az egykoronás bélyeggel ellátott zárt ajánlatok szintén 10 százaléka bínatpénzzel vagy megfelelő óvadékképes érték papírral látandók el. Az ajánlatban kijelendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

Utőajánlatok nem fogadtnak el. Az árverési feltételek és a becsülésre vonatkozó közelebbi adatok a csikszeredai m. kir. erdőgazdálkodásnál megtekinthetők.

Az erdőben fafelvétel csak a csikszeredai m. kir. erdőgazdálkodásig előzetes engedéllyel eszközölhető.

A kikiáltási árnál kisebb ajánlatok is elfogadtnak.

Csikszereda, 1909. május hó 18-án.

Pálffy András, Ferenéz János,
bírt. jegyző. bírt. elnök.

Egy minta méhészet felszereléssel együtt ELADÓ.

Hol? Megmondja e lap kiadóhivatala.

Árlejtsési hirdetés.

A csikszeredai m. kir. földmives iskola igazgatósága a földmives iskola tanulóinak az iskolai időközönként tartandó tanfolyamok tanulóinak, illetőleg halgatóinak és az iskola nőtlen tisztviselőinek élelmezése; a tanulók teher- és ágyműtinek, beteg szobai ágyműtinek és az összes asztalműtinek mosása tárgyában 1909. évi július hó 6-án, kedden délelőtti 9 órakor, a földmives-iskola gazdasági irodájában nyilvános árlejtsést fog tartatni.

A vállalat 1909. évi október hó 1-én veszi kezdetét s tart 1912 évi szeptember hó 30-ig.

Tájékozással megjegyeztetik, hogy az iskolától távol eső birtokrészen foglalkozó tanulók élelmezése az iskola területén levő tanulók részére főzendő étellel történik, élelmet a külső birtokra iskola szállíttatja; a havasuljai birtokon három hónapon át kifőző tartandó, akkor midőn a tanulók létszámának nagyobb része ott foglalkoskodik.

A szerződés tárgyát képező vállalat részletes feltételei az igazgatóságnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők s ezek megismerése minden pályázótól megkövántatik.

A pályázók árlejtsés megkezdése előtt keresztlevelüket, magyar honosságukat igazoló okmányukat, továbbá eddigi foglalkozásukat feltűntető bizonyítványt s 100 (egyszáz) koronát bínatpénz gyanánt letenni kötelesek.

Ajánlatokat írásban is az előbbieket szerint felszerelve be lehet adni, ezeknek a fent jelzett határ időig be kell érkezni és szóbeli árlejtsés után azonnal a helyszínen fognak felbontatni.

Árlejtsés után a nyertes pályázóval a szerződés 400 korona letétbe helyezésű biztosíték befizetése után azonnal megkötetik, mely a m. kir. földmívelésügyi miniszterium jóváhagyása után válik végérvényessé.

Csikszereda, 1909. június hó 15-én.

Vitályos György s. k.,
igazgató.

A legolcsóbb bevásárlási forrás

F E K E T E V I L M O S

Illatszertárában, Csikszereda

Kaphatók a legfinomabb illatszerek dekagramonként és mindennemű aréz- és kézápoló szerek. Gyógy- és virágszappanok

Az Inda-sósorszesz főlerakata.
Petrol-hajszesz korpa és hajkihullás ellen Hajrak-regenerator az özszülő hajnak visszaadja az eredeti ifjúkori színét, valamint mindennemű különlegességek raktára.

A Thymol és Stomatín fogápoló szerek a legjobbak. A Trifoleum (hajpetrol) hólgyeknek allando hajpólishoz nélkülözhetetlen. — A Honey Jelly a legjobb közfimnító.

Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltnék.

Eladó ház.

Csikszereda város közepében, az Erzsébet-ut mellett és a piac érel szembejő fekvésű, szé esendes, kifogástalan tulajon álló. Darvas Péter és neje M.hes Mari, a tulajdonaiat képező két kőház egyikét, illetve 1908 évben épült 4 nagy szoba, konyha, 4 nagy pince és köistalóból álló külön lakreszt, amely (24000) huszonnégyezer koronáig tűzkár ellen biztosítva van és bármily középrangu urnak alkalmas, igen kedvező fizetési feltételek mellett azonnal eladtnak.

Értekezni és vásárt könni lehet eladókul az eladó épület mellett levő 131. sz. alatti saját hazukban.

8—9

Faeladási hirdetés.

Közhírré tétetik, hogy a földmívelésügyi m. kir. miniszter ur 115818/1908. számú rendeletével a szépvízi közbirtokosság „Sövértuja“ nevű erdőrezésében törzsenkénti becsülés útján talált 23.639 köbméter fenyő haszonfa folyó évi július hó 3-án délelőtt 11 órakor Szépvíz község házában nyilvános szóbeli és zárt írásbeli versenytárgyaláson el fog adatni.

Kikiáltási ár 111 878, azaz egyszáz tizenegyzernyolekszázhetvenyolez korona. A fatömeg kikiáltási áron alul nem fog eladatni.

Bínatpénz 11187 korona. Utőajánlatok nem fogadtnak el. A szabályszerűen felszerelt írásbeli ajánlatok az árverés napján adandók be az árverési elnök kezéhez.

Az árverési és szerződési feltételek és becselési kimutatás megtekinthetők Szépvíz község házában.

Az értékesítés alá kerülő „Sövértuja“ erdő közvetlen az ország ut mellett Csikszepváz — Csikszentmihály vasuti állomástól 6 kilométerre fekszik.

Minden befektetés nélkül télen nyáron kihasználható.

Szépvíz, 1909. június 3.

Ferenéz Ignázt,
k. b. elnök.

Deák Elek, Antal Gyula,
3. t. k. b. elnök. k. bír.

3—3

MAYER GÉPGYAR
VAS- ÉS FÉMONTÓDE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
SZOMBATHELY-BUDAPEST,
VII. KERÜLET, VÁCZI-KÖRUT 61. SZÁM.

MOTORGYÁR Alapítva 1850. évben.

Legrégibb hazai gépgyár

BENZIN- ÉS SZIVÓGÁZMOTOROK GYÁRA. MALOMÉPÍTÉSZET.
VIZIMALOM-BERENDEZÉSEK.
BENZIN-CEPLŐKÉSZLETEK 3 LÓEREJÜTŐL 16 LÓERŐIG.
Benzin stabil motorok 1—100 PP-ig, Szivógázmotorok 6—120 PP-ig, faszen, koks és antracit tüzelésre berendezve, szerelve és üzembe atadva.
Olajgyártási gépek, borsajtók és mindennemű gazdasági gépek gyára.
Kedvező árak és fizetési feltételek. — Árjegyzék ingyen!

ÉRTESESÍTÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy Zsögöd és Csikszereda között levő birtokomon

SIRKÓ-RAKTÁRT

nyitottam. Siremlékeim mindennemű kőanyagokból vannak előállítva, u. m. granit, sienit, márvány és trachitból.

Ugyszintén elvállalok mindennemű kőfaragó szakmába vágó munkát, a legrovidebb idő alatt.

Főtörekvésem, hogy a nagyérdemű vevő közönséget jó minőségű értékes áruval szolgálhassam ki, a legszolidabb árak mellett. A mélyen tisztelt vevőközönség pártfogását kérve,

maradok kiváló tisztelettel:

GÁL KÁLMÁN, SIRKÓ-RAKTÁROS.

3—25

ELSŐ CSIKMEGYEI CEMENTÁRU-GYÁR

Iroda: Tusnád. Szász és Komlós, Tusnád. Iroda: Tusnád.

Ajánlja a legszebb kivitelű és erőse tartósságú kettős hornyu hosszurovu cement fedélcseréjét minden színben valamint cement padló lemezét különféle összetételű mintázatban.

Kőbányai sör- és ásványviz-raktár Csikszeredában.

Magyar ásványviz forgalmi és kiviteli r. t. Budapest. V., Báthory-u. 5. || Hagenmacher kőbányai és budafoki sörgyárak r. t. Főraktár Csikszereda részére: FÄHNDRICH ZOLTÁN cégnél (Lux-féle ház).

Árjegyzék, azonnali palackesere mellett: Kászoni Salutaris ea Répáti 1 literes palackban 20 fillér, fél literes palackban 17 fillér, nagybani vételnél árengedmény. Ezen gyógyvizeken kívül kaphatók még: Borzsei, Buross, Borhegy, Elopak, Gloria, Feherkői, Pelsőrákosi Maria, Boholt, Kászonyakabfalva borpataki, Hargitaiiget, Matild, Székely Seifers és Sztojkaí gyógyvizek.

Kapható hordóban és naponta friss töltésű palackban az ország-szerte elsőrendű minőségűek olásmart Hagenmacher-féle következő fajta sörök:

„Kiváló”-sör. — „Salon á la” — „Pilsen”-sör. — „Bajor”-sör.

Az árak helyben a házhoz, vidékre a csikszeredai vasuti állomásra szállítva értendők.

MINDENMŰ BUTOR ELŐNYÖS FEL-tetelek mellett kapható

FOGOLYÁN ENDRE

ujjonnan kibővített butorraktárában

SEPSISZENTGYÖRGYÖN.

Teljes menyasszonyi kelengyék. vásznak. ágyterítők. függönyök és matrácok stb.

Zongorák és varrógépek részletfizetésre is.

20-52

NAGY JÓZSEF KŐFARAGÓ-MESTER

SIRKÓ ÉS BUTORMÁRVÁNY GYÁRA, BRASSÓ. Telefon szám: 305. Kut-u. 50.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b tudomására hozni, hogy ipartelepemet gyárilag berendezve, a legújabb gépekkel szereltem fel.

Elvállalok mindennemű kőfaragó, épületmunkákat — a legolcsóbb árak mellett és a legkényesebb igényeket kielégítően szállítok gránit-, syenit, labrador-, márvány-, mész- és homok kőből készített síremlékeket.

Rajz és méret szerinti megrendeléseket butormárványra azonnal fogadatosítok.

Ügynökök mellözésével kérem egész bizalommal hozzám fordulni, hogy ez által is ármegtakarítás éressék el.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

NAGY JÓZSEF, KŐFARAGÓ-MESTER. 11-30

Legtökéletesebb s legerősebb a

STOEWER IRÓGÉP

Teljesen látható irás! Szilárd szerkezet! Könnyű kezeles!

Kívánatra díjtalanul bemutatjuk.

Lukács és Schwarcz. Budapest, Váci-körút 60., vagy a

Csikvármegye képviselője:

HERCZKA GY., CSIKSZEREDA,

ELEKTROTECHNIKAI ÉS MŰSZAKI ÜZLET.

104

Állandó nagy raktár mindenféle műszaki és villany cikkekben. Optikai felszerelések, kezekparok, alkatrészek. Mezőgazdasági gépek legjobb beszerzési ügynöksége. Legnagyobb szakműhely motorerőre berendezve. Különféle modern világítások, vízvezeték és egyéb e szakba vago berendezések vállalata. Költsegetés- és szakvéleményeket díjmentesen eszközöl:

Gzell Frigyes és Fiai

bornagykereskedők és bornagytermelők MEDGYES.

Legjobb és legteljesítőképebb szállítók erdélyi fehér borokban.

Kitűnő saját termésű borok. Különlegesség kiváló finom vörös borokban.

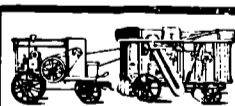

23-52

AZ ARCBŐR ÁPOLÁSÁRA

legjobb az ákácvirág-krém, amely az arcbőrt rövid idő alatt tiszte és széppé teszi, a májfoltot, szeplőt és más kiütést eltávolítja. Ára 1 korona. Kapható a készítőnél és postán is megrendelhető SZEREMLEY TIHAMÉR gyógyszerésznél, Csikszentmártonon.

HIRDETÉSEK olcsó árszámítás mellett közöltnének s felvételnek A KIADÓHIVATALBAN.

ELISMERT LEHÍRESEBB CSÉPLŐHÉSZLETEK

TELJES JÓTÁLLASSAL

ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINTHETŐK.

HERKULES MOTOR VALLALAT BUDAPEST V. VACZI-ÚT 30.

ELSŐRENDŰ SZIVÓGÁZTELEPEK

ÜZEMKÖLTSEGE.

LŐERŐ ÓRÁNKINT KB. 1 1/2 FILLÉR

ÜZEMZAVAROK HÍZÁRVA. ÁRJEGYZÉK INGYEN.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesítjük a t. vevő közönséget, miszerint folyó évi július 1-től, szeptember 1-ig üzletünket reggel 7-től este 8-ig tartjuk nyitva Csikszereda, 1909. június 15.

Tisztelettel: A divatáru kereskedők.

2-2

Hirdetmény.

Csiktaplócza község tulajdonát képező 1 drb 24 m. hosszú 6 1/2 m. széles kőház Csiktaplócza község házával 1909. június 27-én árverés útján eladatik. Feltételek az előjárásnál megtekinthetők.

Csiktaplócza, 1909. június 21. Az előjáráság.

Hosszurovó Cement Födélcserép

Iroda: Kapu-utca 15 sz.

majdnem határtalan tartósságú, igen könnyű fődőanyag, olcsó áron kapható

PORTLAND CEMENT GYÁRNÁL BRASSÓBAN.

Iroda: Kapu-utca 15 sz.